

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
ΙΙ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΜΙΚΡΩΝ & ΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
Ταχ. Δ/ση : Λεωφόρος Μεσογείων 119
Ταχ.Θυρίδα: Αθήνα, 101-92
Πληροφορίες : Ι. Κωπτάκης
Τηλέφωνο : 2106969269
Τηλεομοιοτυπία: 2106969240

ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ

Ως προς τη διατύπωση ή το περιεχόμενο των ερωτήσεων – απαντήσεων (1) και (23) της συνημμένης στο παρόν Κατάστασης Ερωτήσεων – Απαντήσεων του Προγράμματος «Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων».

Αθήνα 19/05/2010

Ο Γενικός Δ/ντής, ΙΙ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Στήριξης Βιομηχανίας

Ι. Πατίρης

Αθήνα, 06-05-2011
Αρ. Πρωτ.: Οικ. 5054/399

Προς: α) ΕΦΕΠΑΕ, Σεβαστουπόλεως
113 Αθήνα, Fax: 210-6916468
Υπόψη κα Αραμπατζή - Λαδιά,
Κοιν: κ. Κακούδη Αθανάσιο
Υπέυθ. ΟΤΥ Εξωστρέφειας
/ ΕΦΕΠΑΕ, Fax:2310 - 480003
β) ΕΥΔ – ΕΠΑΕ
Υπόψη κας Κρητικού και κας
Παπαβασιλείου

Θέμα : Απαντήσεις σε νέες συχνές ερωτήσεις (FAQs) που υποβάλλονται στα πλαίσια υλοποίησης του προγράμματος «Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων»

Σχετ. : α) Οι από 01-05-2011 και 02-05-2011 ηλεκτρονικές επιστολές του ΕΦΕΠΑΕ «2^η έκδοση – σειρά από Ερωτήσεις – απαντήσεις για το πρόγραμμα Εξωστρέφεια» (κ. Κακούδης - Υπέυθ. ΟΤΥ Εξωστρέφειας / ΕΦΕΠΑΕ) και τα συνημμένα σε αυτές αρχεία (ερωτήσεις και εισηγήσεις απαντήσεων)

β) Ο Οδηγός υλοποίησης του προγράμματος «Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων»

Κύριοι,

Λαμβάνοντας υπόψη το περιεχόμενο και τις εισηγήσεις του ανωτέρω (α) σχετικού και των συνημμένων σε αυτό αρχείων, καθώς και τους όρους και προϋποθέσεις του ανωτέρω (β) σχετικού, ακολούθως επισυνάπτουμε επικαιροποιημένη και συμπληρωμένη κατάσταση απαντήσεων στη δεύτερη (2^η) συμπληρωματική σειρά από συχνές ερωτήσεις που υποβάλλονται στα πλαίσια του προγράμματος «Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων».

Σημειώστε επίσης ότι η ερώτηση (45), όπως είχε απαντηθεί στην πρώτη σειρά ερωτήσεων με την υπ. αρ. 2673/216/14-03-2011 επιστολή μας, αντικαθίσταται στο ορθό από την ερώτηση 46 του παρόντος και της συνημμένης σε αυτό κατάστασης.

Παρακαλούμε επίσης για την άμεση ανάρτηση της κατάστασης αυτής σε όλες τις σχετικές ιστοσελίδες.

Ο Γενικός Δ/ντής, ΙΙ ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Στήριξης Βιομηχανίας

Ι. Πατίρης

Συνημμένα:

- Κατάσταση Ερωτήσεων – Απαντήσεων του Προγράμματος «ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ» τροποποιημένη.
- Νέα (συμπληρωματική) Κατάσταση Ερωτήσεων – Απαντήσεων του Προγράμματος «ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

Εσωτερική Διανομή :

- Γραφ. Γεν. Γραμματέα Βιομηχανίας
- Γενικό Δ/ντη Στήριξης Βιομηχανίας
- ΔΜΜΕ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

1. Μία επιχείρηση που έχει ενταχθεί σε ένα πρόγραμμα De minimis π.χ την 11/2/2008 με δημόσια χρηματοδότηση 160.000 ευρώ το οποίο βρίσκεται σε εξέλιξη δύναται να υποβάλλει (έχει τη δυνατότητα των προϋποθέσεων που ορίζει ο οδηγός) στις 14/5/2011 που λήγει η ημερομηνία υποβολής των προτάσεων πρόταση που αντιστοιχεί σε δημόσια χρηματοδότηση ύψους 100.000 ευρώ, καθώς έχει περάσει η τριετία; Η διάρκεια της τριετίας είναι ημερολογιακή με βάση το οικονομικό έτος ή με βάση την ημερομηνία ένταξης;

Απάντηση: Ως ημερομηνία δημόσιας χρηματοδότησης θεωρείται η ημερομηνία απόκτησης του δικαιώματος ενίσχυσης δηλ. η ημερομηνία της Απόφασης ένταξης του έργου και το οικονομικό έτος που αντιστοιχεί σε αυτή. Συνεπώς σε περίπτωση έγκρισης υποβαλλόμενης πρότασης στο πρόγραμμα «Εξωστρέφεια-Ανταγωνιστικότητα», ως καταληκτική ημερομηνία της τριετίας θα θεωρηθεί η ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης ένταξης και ως οικονομικό έτος, το έτος που αντιστοιχεί σε αυτή. Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η ένταξη επιχείρησης σε πρόγραμμα De minimis την 11/02/2008 δεν επηρεάζει την ένταξη της ίδιας επιχείρησης στο πρόγραμμα «Εξωστρέφεια-Ανταγωνιστικότητα» το 2011 αφού για τον υπολογισμό της κρίσιμης τριετίας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη μόνο οι κρατικές ενισχύσεις ήσσονος σημασίας για τις οποίες τους έχει εγκριθεί το δικαίωμα απόκτησής τους το τρέχον οικονομικό έτος (χρήση 2011) και τα αμέσως προηγούμενα δύο οικονομικά έτη.

2. Μία επιχείρηση που έχει επιλέξιμη εμπορική και μεταποιητική δραστηριότητα και θέλει να υποβάλλει πρόταση στο πρόγραμμα σε ποια κατηγορία επιλέξιμων επιχειρήσεων ανήκει; Στην Α ή στη Β; Παίζει ρόλο από ποια δραστηριότητα προέρχονται τα μεγαλύτερα έσοδα, ή ποια δραστηριότητα αφορά η επένδυση;

Απάντηση: Αυτό που θα καθορίσει την κατηγορία στην οποία ανήκει η παραπάνω επιχείρηση είναι η δραστηριότητα που πρόκειται να ενισχυθεί σύμφωνα με το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο (η φύση και το είδος του επενδυτικού σχεδίου). Θα ελέγχεται όμως εάν το επενδυτικό σχέδιο (και η σχετική χρηματοδότηση) αντιστοιχεί και εξυπηρετεί την ανάπτυξη της δραστηριότητας που ανά περίπτωση επιλέγεται (εμπορική ή μεταποιητική).

3. Ποια ακριβώς είναι η έννοια της «νέας αγοράς»; Ο προσδιορισμός είναι γεωγραφικός (έννοια κράτους ή περιοχής), κλαδικός ή κάτι άλλο;

Απάντηση: Βασικός στόχος του προγράμματος είναι ο προσανατολισμός επιχειρήσεων σε νέες αγορές που έχουν διαφοροποιημένα και διακριτά χαρακτηριστικά σε σχέση με τις υφιστάμενες που ήδη δραστηριοποιούνται. Σύμφωνα με τα ανωτέρω αποδεκτό θεωρείται τόσο το γεωγραφικό κριτήριο όσο και το κλαδικό για τον προσδιορισμό της «νέας αγοράς».

4. Πως θα ελέγχεται ότι τα επενδυτικά σχέδια αφορούν σε νέα προϊόντα /υπηρεσίες ή εν γένει προϊόντα / υπηρεσίες σε νέες αγορές; Πως θα αντιμετωπιστούν περιπτώσεις επιχειρήσεων που δεν ικανοποιούν την παραπάνω απαίτηση του οδηγού εφαρμογής του προγράμματος;

Απάντηση: Καταρχήν θα απαιτηθεί Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86 του εκπροσώπου του φορέα της επένδυσης ότι καλύπτεται η παραπάνω απαίτηση. Σε περίπτωση που σε οποιοδήποτε στάδιο της επένδυσης εντοπιστούν ευρήματα για το αντίθετο, οι σχετικές δαπάνες θα θεωρούνται μη επιλέξιμες και δεν θα επιδοτούνται. Τονίζεται ότι εάν οι δαπάνες αυτές αφορούν μεγάλο μέρος ή το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου, τότε όχι μόνο οι σχετικές δαπάνες θα θεωρούνται ως μη επιλέξιμες και δεν θα επιδοτούνται αλλά επίσης περαιτέρω, ότι τυχόν καταβληθείσα δημόσια χρηματοδότηση θα αναζητηθεί από τους λαβόντες ως παρανόμως ή αχρεωστήτως καταβληθείσα, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 11 και επόμενα της ΥΠΑΣΥΔ.

5. Οι υφιστάμενες επιχειρήσεις της Α κατηγορίας που απέκτησαν ή ενεργοποίησαν επιλέξιμο ΚΑΔ από 01/01/2010 έως την 04/02/2011 πως αντιμετωπίζονται στην διαδικασία της αξιολόγησης σαν επιχειρήσεις με μία διαχειριστική χρήση ή σαν επιχειρήσεις με 2 ή και περισσότερες διαχειριστικές χρήσεις;

Απάντηση: Εξετάζεται αν υφίστανται γενικά ως επιχειρήσεις. Εφόσον είναι υφιστάμενες επιχειρήσεις και έχουν κλεισμένες τουλάχιστον 2 χρήσεις, θα αντιμετωπίζονται κατά την αξιολογική διαδικασία σαν επιχειρήσεις με τουλάχιστον δύο διαχειριστικές χρήσεις.

6. Στην σελ. 12 του οδηγού εφαρμογής αναφέρεται «Τέλος θεωρούνται ως επιλέξιμες νέες και υφιστάμενες επιχειρήσεις με επιλέξιμο ΚΑΔ, ο οποίος όμως ήταν ανενεργός και ενεργοποιήθηκε από την 1/1/2010 και πριν την ημερομηνία

προκήρυξης του προγράμματος (04-02-2011)». Τι σημαίνει ενεργοποίηση ΚΑΔ και πως αυτό αποδεικνύεται.

Απάντηση: Ενεργοποίηση ΚΑΔ για το πρόγραμμα σημαίνει αποδεδειγμένη έναρξη οικονομικής / φορολογικής δραστηριότητας (έκδοση σχετικών παραστατικών).

7. Είναι επιλέξιμη η συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις στις οποίες αναγνωρισμένος επαγγελματικός φορέας (π.χ. επιμελητήριο) ανοικιάζει εκθεσιακό χώρο για τα μέλη του επιτυγχάνοντας ευνοϊκότερους όρους και στην συνέχεια τιμολογεί αυτός στα μέλη.

Απάντηση: ΟΧΙ!

8. Στην σελίδα 24 του οδηγού εφαρμογής αναφέρεται «Δαπάνες Επιχειρηματικών αποστολών υπό την προϋπόθεση βεβαίωσης καλής εκτέλεσης της αποστολής από θεσμικό / θεσμοθετημένο φορέα και υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι αφορούν ενέργειες εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης». Τι χαρακτηριστικά πρέπει να έχει ένας θεσμικός/ θεσμοθετημένος φορέας;

Απάντηση: Πρόκειται για αναγνωρισμένους ή / και διαπιστευμένους οργανισμούς-φορείς, δημόσιες υπηρεσίες, ενώσεις προσώπων, κλπ, που προωθούν την εύρυθμη λειτουργία της Πολιτείας ενισχύοντας την επιχειρηματικότητα, ενώ παράλληλα αναπτύσσουν συνεργασίες που προωθούν την κοινωνική συνοχή και το κοινωνικό όφελος. Στην κατηγορία αυτή ενδεικτικά και όχι περιοριστικά εντάσσονται τα Επιμελητήρια, ο ΟΠΕ, το Υπουργείο Εξωτερικών και οι αρμόδιες υπηρεσίες του (π.χ. Γραφεία Εμπορικών Συμβούλων), οι Επιχειρηματικοί Σύνδεσμοι (υπό προϋποθέσεις), κλπ.

9. Στην σελίδα 24 του οδηγού εφαρμογής αναφέρεται «Μετακινήσεις που σχετίζονται άμεσα με εκθέσεις εξωστρεφούς προσανατολισμού». Οι μετακινήσεις στελεχών είναι επιλέξιμες μόνο εφόσον η επιχείρηση συμμετέχει στην έκθεση;

Απάντηση: ΝΑΙ.

10. Οι δαπάνες τηλεματικής (π.χ. εντοπισμού και διαχείρισης δρομολογίων φορητών αυτοκινήτων) είναι επιλέξιμες για το πρόγραμμα;

Απάντηση: Επιλέξιμη είναι μόνο η προμήθεια λογισμικού τηλεματικής και εξειδικευμένος μηχανολογικός εξοπλισμός αναπόσπαστα συνδεδεμένος με το σχετικό λογισμικό. Δεν είναι επιλέξιμες λειτουργικές δαπάνες υποστήριξης των εφαρμογών.

11. Η προσθήκη ξένων γλωσσών σε ήδη υπάρχον site είναι επιλέξιμη δαπάνη;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής (παρ.8.2, σελ.28) οι δαπάνες για την ανανέωση ιστοσελίδας δεν είναι επιλέξιμες, συνεπώς η προσθήκη ξένων γλωσσών σε ήδη υπάρχον δεν επιδοτείται στο πλαίσιο του παρόντος προγράμματος. Αν βέβαια δημιουργηθεί / αναπτυχθεί εξ αρχής νέα ιστοσελίδα, τότε οι δαπάνες είναι επιλέξιμες.

12. Τα ξενόγλωσσα έντυπα μπορούν να σχεδιάζονται σε διεθνείς γλώσσες (π.χ. αγγλικά), έστω και αν το επενδυτικό σχέδιο δεν περιλαμβάνει προώθηση στις αντίστοιχες χώρες;

Απάντηση: Ναι. Είναι επιλέξιμος ο σχεδιασμός εντύπων σε διεθνείς γλώσσες.

13. Στην σελίδα 27 του οδηγού εφαρμογής και συγκεκριμένα για τις δαπάνες μισθοδοσίας πρόσθετου προσωπικού αναφέρεται ότι :

«Το ύψος και η επιλεξιμότητα δαπανών αυτής της κατηγορίας τεκμηριώνονται με τα εξής αναγκαία προς τούτο παραστατικά:

- Έντυπο E7
- Καταστάσεις επιθεώρησης εργασίας
- Αναλυτική Περιοδική Δήλωση
- Αναγγελία πρόσληψης
- Φωτοαντίγραφο και των δυο όψεων της Αστυνομικής Ταυτότητας του εργαζόμενου
- Πτυχίο ή μεταπτυχιακό σχετικό με το marketing ή Business Development
- Εργασιακή εμπειρία σε θέση marketing ή Business Development»

Τα παραπάνω υπονοούν ότι το στέλεχος marketing που θα προσληφθεί υποχρεωτικά θα πρέπει να διαθέτει πτυχίο ή μεταπτυχιακό σχετικό με το marketing ή Business Development, καθώς και εργασιακή εμπειρία σε θέση marketing ή Business Development;

Απάντηση: Ναι.

- 14. Στο πρόγραμμα μπορούν να συμμετάσχουν επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα ως υποκαταστήματα πολυεθνικών, εφόσον βέβαια πληρούνται οι προϋποθέσεις του προγράμματος;**

Απάντηση: Υπό τις προϋποθέσεις ότι κάθε εταιρεία που λειτουργεί στην Ελλάδα τηρεί τους Ελληνικούς Νόμους ανεξάρτητα του ποιος είναι μέτοχος, την αρχή της ισότητας, και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του προγράμματος δεν θα πρέπει να υπάρχει επί της αρχής αποκλεισμός των επιχειρήσεων αυτών. Όμως θα πρέπει να συνεκτιμάται (και να τεκμηριώνεται σχετικά από την υποβολή του φακέλου και τα παραστατικά / δικαιολογητικά που αυτός περιέχει) το είδος της νομικής προσωπικότητας των επιχειρήσεων αυτών και το πού αυτές εντάσσονται. Περαιτέρω, αν είναι υποκαταστήματα αλλοδαπών ΑΕ, πρέπει να τηρηθεί συγκεκριμένη διαδικασία ίδρυσής τους κατά τον νόμο περί ΑΕ, ενώ είναι δυνατό να τεθούν ζητήματα κύριας και καταστατικής έδρας, όπως στην περίπτωση των off shore εταιρειών το οποίο δεν προβλέπεται από τις διατάξεις του προγράμματος αλλά και τους όρους συμβατότητας του προγράμματος με τους σκοπούς του ΕΤΠΑ.

- 15. Επιχείρηση που δήλωσε συμμετοχή και έδωσε προκαταβολή συμμετοχής σε διεθνή έκθεση πριν την προκήρυξη του προγράμματος, μπορεί να περιλάβει στο σχέδιό της υποστηρικτικές δαπάνες που σχετίζονται με την καλύτερη προβολή της στην συγκεκριμένη έκθεση (π.χ. έκδοση διαφημιστικού υλικού);**

Απάντηση: Ναι, υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι οι παραπάνω υποστηρικτικές δαπάνες αφορούν νέες (πρόσθετες) ενέργειες οι οποίες είναι ανεξάρτητες και διακριτές από τις προ της προκήρυξης ενέργειες, δεν σχετίζονται ούτε αποτελούν τμήμα ή συνέχεια της προκαταβολής (ή εν γένει της προ της προκήρυξης ενέργειας) και πραγματοποιούνται μετά την προκήρυξη του προγράμματος.

16. Εξοπλισμός μεταφοράς και αποθήκευσης που αφορά το τελευταίο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας (clark, αναβατόρια, μεταφορικές ταινίες, κλπ) είναι επιλέξιμος για το πρόγραμμα;

Απάντηση: ΟΧΙ. Αφορά εξοπλισμό και οργάνωση αποθηκών και stock που δεν είναι επιλέξιμα.

17. Δεδομένης της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής των προτάσεων (24/5/2011), πως θα αντιμετωπιστούν περιπτώσεις επιχειρήσεων που δεν θα έχουν καταθέσει οριστικά οικονομικά στοιχεία (ισολογισμούς, φορολογικά έντυπα) για το έτος 2010;

Απάντηση: Προς αποφυγή προβλημάτων αξιολόγησης ή και αποκλεισμού της επενδυτικής πρότασης, συνίσταται στις επιχειρήσεις που σκοπεύουν να υποβάλλουν επενδυτικά σχέδια να έχουν ήδη μεριμνήσει προκειμένου να έχουν οριστικοποιηθεί τα αναγκαία οικονομικά στοιχεία έως την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής των προτάσεων (24/5/1011).

18. Πως θα αντιμετωπιστούν περιπτώσεις επιχειρήσεων που ενώ δεν διαθέτουν επιλέξιμο μεταποιητικό ΚΑΔ (λάθος του λογιστή), προκύπτει από επίσημα έγγραφα (άδεια λειτουργίας, έσοδα από μεταποίηση, ΜΣΚΚ, κλπ) ότι ουσιαστικά ασκούν επιλέξιμη μεταποιητική δραστηριότητα.

Απάντηση: Σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής (παρ.6.2. σελ.13) ο επιλέξιμος κωδικός δραστηριότητας μπορεί να προκύπτει από την άδεια λειτουργίας της μονάδας ή την βεβαίωση έναρξης επιτηδεύματος ή από άλλο στοιχείο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας. Συνεπώς μπορούν οι παραπάνω επιχειρήσεις να θεωρηθούν μεταποιητικές, αρκεί βέβαια να προβούν σε όλες τις αναγκαίες ενέργειες **διόρθωσης του λάθους πριν** την υποβολή της πρότασης.

19. Για τις επιχειρήσεις της κατηγορίας Β (εμπορικές) είναι επιλέξιμος εξοπλισμός που αφορά την συσκευασία ή ετικετοποίηση του τελικού προϊόντος, προκειμένου να προσδώσουν προστιθέμενη αξία στο προϊόν που εμπορεύονται.

Απάντηση: Ναι υπό την προϋπόθεση η συσκευασία-ετικετοποίηση αφορά σε επιλέξιμες δραστηριότητες / προϊόντα και διαθέτουν πριν την προκήρυξη του προγράμματος (04/02/2011) τον επιλέξιμο κωδικό (ΚΑΔ) της συσκευασίας.

20. Σε μία επιχείρηση η οποία δραστηριοποιείται στην αγορά τροφίμων και σε επιλέξιμο ΚΑΔ και η οποία δημιουργεί ένα νέο προϊόν (π.χ. παρασκευή βιολογικών χυμών) η αγορά μίας μηχανής εμφιάλωσης είναι επιλέξιμη;

Απάντηση: Ναι, διότι σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής (παρ.8.2, σελ.21) επιλέξιμος είναι ο μηχανολογικός εξοπλισμός που σχετίζεται με το τελευταίο στάδιο της παραγωγής/διάθεσης της υπηρεσίας.

21. Έστω επιχείρηση με μεικτή δραστηριότητα (εμπορική και μεταποιητική), η οποία μέσω του προγράμματος θέλει να επιχειρήσει για πρώτη φορά σχέδιο εξωστρεφούς προσανατολισμού για την μεταποιητική της δραστηριότητα. Η επιχείρηση παρουσιάζει ήδη έντονη εξαγωγική δράση για την εμπορική της δραστηριότητα. Θα λάβει βαθμολογία στα κριτήρια της ομάδας Β που σχετίζονται με τον υφιστάμενο εξωστρεφή προσανατολισμό της επιχείρησης;

Απάντηση: Τα κριτήρια της ομάδας Β αξιολογούν την επιχείρηση ως ενιαίο σύνολο σχετικά με τον υφιστάμενο εξωστρεφή προσανατολισμό. Συνεπώς η παραπάνω επιχείρηση θα βαθμολογηθεί κανονικά στα σχετικά κριτήρια.

22. Η αμοιβή συμβούλου για την σύνταξη και υποβολή του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμη δαπάνη;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής (παρ.8.2, σελ.26) επιλέξιμη θεωρείται μόνο η υποστήριξη και παρακολούθηση του επιχειρηματικού σχεδίου και όχι η εκπόνηση και η υποβολή του.

23. Είναι επιλέξιμη η συμμετοχή σε διεθνή έκθεση εντός της Ελλάδας; Αν ναι ποιες εκθέσεις χαρακτηρίζονται διεθνείς;

Απάντηση: Ναι είναι. Για να χαρακτηριστεί μία έκθεση «διεθνής» θα πρέπει να είναι καταχωρημένη στα μητρώα του UFI (Union des Foires Internationales), ο πλέον γνωστός και αναγνωρισμένος διεθνής οργανισμός διοργανωτών εκθέσεων. Υπάρχουν όμως και πολλοί διοργανωτές ανά τον κόσμο που δεν είναι μέλη της UFI επειδή δεν επιθυμούν την χρέωση για διάφορες παροχές από την UFI (auditing κλπ). Για τις περιπτώσεις αυτές ο UFI θεωρεί ότι μια έκθεση μπορεί να χαρακτηριστεί διεθνής **όταν κατ' ελάχιστο το 10%** των (άμεσων) εκθετών και **το 5%** των επισκέψεων / επισκεπτών προέρχονται από ξένες χώρες.

24. Έστω υφιστάμενη τουριστική επιχείρηση με τουλάχιστον 3 πλήρεις και κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις που εντός του 2010 κάνει έναρξη επιλέξιμης εμπορικής δραστηριότητας. Μπορεί να υποβάλει πρόταση για την εμπορική της δραστηριότητα ως επιχείρηση κατηγορίας Α.

Απάντηση: Όχι διότι: α) σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής (παρ.6.1, σελ.12) οι εμπορικές επιχειρήσεις για να ενταχθούν θα πρέπει απαραίτητα η έναρξη της επιλέξιμης εμπορικής δραστηριότητας τους να έχει γίνει πριν την 01/01/2010, και β) σύμφωνα με τον Οδηγό, οι εμπορικές επιχειρήσεις δεν ανήκουν στην κατηγορία (Α) αλλά στην (Β) με ό,τι αυτό συνεπάγεται.

25. Οι δαπάνες εκπόνησης φακέλου και πιστοποίησης προϊόντος για σήμανση CE είναι επιλέξιμες στο πρόγραμμα;

Απάντηση: Ναι, υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν προϊόντα που θα ενταχθούν στο σχέδιο εξωστρεφούς προσανατολισμού της επιχείρησης.

26. Έστω υφιστάμενη επιχείρηση με μεικτή δραστηριότητα (μεταποιητική και κατασκευαστική) που πληροί όλες τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα ως επιχείρηση κατηγορίας Α. Μπορεί να υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο ενισχύοντας και τις 2 επιλέξιμες δραστηριότητές της;

Απάντηση: Ναι αφού και οι δύο δραστηριότητες είναι επιλέξιμες και ανήκουν στην ίδια επιλέξιμη κατηγορία (Α). Το παραπάνω δεν είναι δυνατό σε περίπτωση επιχείρησης που ασκεί μεταποιητική και εμπορική δραστηριότητα διότι ανήκουν σε διαφορετικές επιλέξιμες κατηγορίες (Α, Β).

27. Η επιχείρησή μου ασκεί δραστηριότητα στον ΚΑΔ 2008 20.42.1000 (παραγωγή αρωμάτων και παρασκευασμάτων καλλωπισμού), ο οποίος είναι επιλέξιμος ΚΑΔ σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής. Η εταιρεία έχει το δικό της τμήμα R & D και αναπτύσσει ανεξάρτητα τις δικές της φόρμουλες έχοντας λάβει τις σχετικές άδειες από τον ΕΟΦ καθώς τα προϊόντα της είναι βιολογικά από τον ICEA (Διεθνής οργανισμός πιστοποίησης). Σύνηθες πρακτική της αγοράς είναι η παραγωγή καλλυντικών να γίνεται "facon" σε εξειδικευμένες μονάδες υπό την εποπτεία του ΕΟΦ. Έτσι η εταιρεία μου έχει συμβάσεις με δύο παραγωγικές μονάδες οι οποίες παράγουν τα προϊόντα μου σύμφωνα με τις φόρμουλες που τους έχουμε δώσει. Συνεπώς η επιχείρησή μου δεν διαθέτει άδεια από την

Διεύθυνση Βιομηχανίας, παρά μόνο εγγραφή στο εμπορικό επιμελητήριο. Είμαι επιλέξιμος για το πρόγραμμα;

Απάντηση: Σύμφωνα με την ανωτέρω περιγραφή ουσιαστικά η επιχείρησή δεν ασκεί μεταποιητική δραστηριότητα και δεν μπορεί να ενταχθεί στις επιλέξιμες επιχειρήσεις της κατηγορίας Α. Θα πρέπει να εξεταστεί εάν ικανοποιούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις για ένταξή της στην κατηγορία Β (εμπορικές). Στην περίπτωση αυτή θα αποτελούσε καλή πρακτική εφαρμογής του προγράμματος η συνεργασία με τις μεταποιητικές εταιρείες façon προκειμένου να υλοποιηθεί συνεργασία κοινών ενεργειών.

28. Όταν το πρόγραμμα αναφέρεται σε νέες αγορές αναφέρεται μόνο σε αγορές του εξωτερικού;

Απάντηση: Το πρόγραμμα «Εξωστρέφεια-Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων» αποσκοπεί στην ενίσχυση του εξωστρεφούς προσανατολισμού των επιχειρήσεων σε Διεθνείς Αγορές (εκτός Ελληνικής Επικράτειας).

29. Η επιδότηση δαπανών μισθοδοσίας αναφέρεται στο σύνολο της μισθοδοσίας (μισθός + ασφαλιστικές εισφορές) ή μόνο στις ασφαλιστικές εισφορές;

Απάντηση: Η επιδότηση δαπανών μισθοδοσίας αναφέρεται στο σύνολο του μισθοδοτικού κόστους (μισθός + εργοδοτικές ασφαλιστικές εισφορές)

30. Σαν ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος (04/02/2011) ή η ημερομηνία υποβολής πρότασης;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται η ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος (04/02/2011).

31. Στην περίπτωση των συνεργειών μεταξύ επιλέξιμων επιχειρήσεων αυτές μπορούν να είναι μεμονωμένες (π.χ. μία κοινή συμμετοχή σε έκθεση του εξωτερικού) ή θα πρέπει να είναι περισσότερες από μία και ποιες μπορεί να είναι αυτές;

Απάντηση: Στην περίπτωση των συνεργειών μεταξύ επιλέξιμων επιχειρήσεων αυτές μπορούν να είναι μεμονωμένες (π.χ. μία κοινή συμμετοχή σε έκθεση του εξωτερικού).

32. Η δαπάνη αγοράς-κατασκευής καλουπιών για την παραγωγή νέου προϊόντος είναι επιλέξιμη για το πρόγραμμα?

Απάντηση: Σύμφωνα με τον οδηγό του προγράμματος (παρ.8.1, σελ.19) επιλέξιμος είναι ο σχεδιασμός προϊόντος. Συνεπώς επιλέξιμη μπορεί να θεωρηθεί μόνο η δαπάνη σχεδιασμού των καλουπιών, ανάπτυξης πρωτοτύπου και δαπάνες πιστοποίησης / τυποποίησής τους. Όχι η κατασκευή τους.

33. Μια επιχείρηση προτίθεται να εντάξει στο επενδυτικό της σχέδιο συμμετοχή σε έκθεση του εξωτερικού. Θα πρέπει να συμμετάσχει στην συγκεκριμένη έκθεση για πρώτη φορά;

Απάντηση: Δεν είναι απαραίτητο, αρκεί βέβαια μέσω της συμμετοχής στην έκθεση να εξασφαλίζεται η προώθηση νέου προϊόντος/υπηρεσίας ή η προβολή σε νέες αγορές στόχους.

34. Τι σημαίνει επίτευξη στόχων του προγράμματος; Πρέπει να προσδιοριστούν ποσοτικά; Τι θα συμβεί εάν μια επιχείρηση δεν τους πετύχει;

Απάντηση: Οι στόχοι του προγράμματος είναι κυρίως ποιοτικοί. Έτσι με την ολοκλήρωση του έργου το ποσοστό της δημόσιας επιχορήγησης που θα καταβάλλεται δύναται να είναι από 85% έως 100% ανάλογα με την ικανοποίηση των στόχων του προγράμματος.

Συγκεκριμένα, με την ολοκλήρωση του επιχειρηματικού σχεδίου ή, το αργότερο ένα (1) χρόνο μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης, η επιχείρηση θα πρέπει:

- Να είναι σε θέση να αποδεικνύει την επίτευξη των στόχων του προγράμματος και,
- Να έχει να επιδείξει ισχυρές νομικές δεσμεύσεις όπως συμβόλαια / σύμφωνα συνεργασίας με επιχειρηματικούς εταίρους που δραστηριοποιούνται εκτός της Ελληνικής Επικράτειας και αντιστοιχούν σε υπάρχουσα, ή αναμενόμενη αλλά τεκμηριωμένη παρουσία ή ενίσχυση παρουσίας σε νέες αγορές εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

Τότε θα καταβάλλεται και το υπολειπόμενο 15% της επιχορήγησης, σε αντίθετη περίπτωση η δημόσια επιχορήγηση θα περικόπτεται κατά 15%.

35. Επιχείρηση με έναρξη πριν την 01/01/2010 που δραστηριοποιείται στον χώρο του χονδρικού εμπορίου οπωροκηπευτικών και βρίσκεται εγκατεστημένη σε περιοχή ΟΠΑΑΧ είναι επιλέξιμη για το πρόγραμμα;

Απάντηση: Μπορεί η επιχείρηση να συμμετάσχει στο πρόγραμμα Εξωστρέφειας έχοντας ενεργό ΚΑΔ στο χονδρικό εμπόριο σύμφωνα με τον οδηγό του προγράμματος στην Β' κατηγορία «Υφιστάμενες και Νέες Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο στους τομείς του Εμπορίου, οι οποίες; ταξινομούνται σε έναν από τους επιλέξιμους κλάδους του προγράμματος όπως περιγράφονται στον πίνακα των επιλέξιμων κλάδων ΚΑΔ (Παράρτημα ΙΙΙ), και έχουν ιδρυθεί και αρχίσει την επιλέξιμη δραστηριότητά τους το αργότερο πριν την 01-01-2010, έχουν κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση, λειτουργούν αδιαλείπτως από τότε μέχρι και την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος , υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι θα υποβάλουν προς αξιολόγηση και ένταξη εκτός από διακριτό επενδυτικό σχέδιο ΚΑΙ σύμφωνο συνεργασίας κοινών ενεργειών αποκλειστικά για τους σκοπούς του προγράμματος, με τουλάχιστον μία επιλέξιμη υφιστάμενη ή νέα Πολύ μικρή, Μικρή ή Μεσαία επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον μεταποιητικό ή τον κατασκευαστικό τομέα ή στον τομέα των υπηρεσιών (με επιλέξιμο ΚΑΔ). Συνεπώς η επιχείρηση είναι επιλέξιμη για τις δραστηριότητες του χονδρικού Εμπορίου (βεβαίως η επένδυση αφορά τις επιλέξιμες αυτές δραστηριότητες) εφόσον πληροί όλες τις υπόλοιπες τυπικές προϋποθέσεις του προγράμματος, και δεν εμπίπτει στους μη επιλέξιμους κλάδους του παραρτήματος ΙΙΙ (σελ. 82-92).

Σε ότι αφορά την εγκατάσταση της σε περιοχή ΟΠΑΑΧ, εφόσον το επιχειρηματικό σχέδιο αφορά ΚΑΔ χονδρικού εμπορίου, δεν ικανοποιεί το κλαδικό κριτήριο και άρα μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ και συγκεκριμένα από το πρόγραμμα «Εξωστρέφεια-Ανταγωνιστικότητα».

36. Έστω μεταποιητική επιχείρηση που πληροί όλες τις προϋποθέσεις συμμετοχής στο πρόγραμμα ως επιχείρηση κατηγορίας Α. Σκοπεύει στο άμεσο μέλλον να εντάξει νέα δραστηριότητα. Μπορεί να υποβάλλει επενδυτικό σχέδιο που να αφορά την διεθνή προώθηση των προϊόντων της υπό έναρξη δραστηριότητας;

Απάντηση: Ναι, υπό την προϋπόθεση ότι και η νέα δραστηριότητα θα είναι επιλέξιμη στους τομείς της μεταποίησης, υπηρεσιών ή κατασκευών.

37. Μία επιχείρηση που έχει αρνητικά κέρδη (ζημίες) είναι επιλέξιμη για το πρόγραμμα ή θεωρείται προβληματική;

Απάντηση: Μία από τις βασικές προϋποθέσεις συμμετοχής μίας επιχείρησης στο πρόγραμμα είναι να μην είναι προβληματική. Ο ορισμός της προβληματικής επιχείρησης παρατίθεται αναλυτικά στο παράρτημα II του Οδηγού Προγράμματος. Εφόσον η επιχείρηση δεν είναι προβληματική τότε δύναται να είναι επιλέξιμη για να ενταχθεί στο πρόγραμμα εφόσον ικανοποιεί όλα τα κριτήρια συμμετοχής που περιγράφονται στον Οδηγό του Προγράμματος.

38. Εφόσον μία επιχείρηση επιλέξει να αγοράσει τον εξοπλισμό με Leasing τι θα πρέπει να προσκομίσει;

Απάντηση: Σύμφωνα με τη σελ. 28 του Οδηγού του Προγράμματος, είναι επιλέξιμη η αγορά εξοπλισμού με Leasing εφόσον η σχετική σύμβαση μεταξύ της Τράπεζας και της επιχείρησης έχει ολοκληρωθεί με την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και η κυριότητα του εξοπλισμού έχει περιέλθει στην κυριότητα του φορέα της επένδυσης (επιχείρηση).

Πέρα από τη σύμβαση με την Τράπεζα η επιχείρηση με τη λήξη του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου της, θα πρέπει να προσκομίσει για την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών τα απαραίτητα παραστατικά (μισθώματα, τιμολόγια, εξοφλητικές αποδείξεις, παραστατικά εξόφλησης κλπ) καθώς επίσης βεβαίωση της Τράπεζας στην οποία θα βεβαιώνεται η λύση της σύμβασης και ότι η κυριότητα του εξοπλισμού περιέρχεται στην επιχείρηση. Σε κάθε περίπτωση η πιστοποίηση των δαπανών αγοράς παγίων με Leasing θα γίνει μόνο στην ολοκλήρωση του έργου και όχι ενδιάμεσα και υπό την προϋπόθεση της απόκτησης της κυριότητας των παγίων από την επιχείρηση.

39. Η άδεια λειτουργίας για μεταποιητικές επιχειρήσεις θα πρέπει να είναι διαθέσιμη πριν την Αίτηση Υπαγωγής, ή αρκεί να έχουν κατατεθεί τα απαιτούμενα χαρτιά για την έκδοσή της;

Απάντηση: Η άδεια λειτουργίας πρέπει να έχει κατατεθεί κατά την υποβολή της πρότασης. Εφόσον η επιχείρηση έχει υποβάλλει αίτηση αναθεώρησης/έκδοσης πριν την υποβολή της πρότασης, θα πρέπει να προσκομίσει την αίτηση και βεβαίωση υποβολής πλήρους φακέλου κατά την υποβολή της πρότασης. Αυτό όμως που έχει υποχρέωση η επιχείρηση, προκειμένου το έργο να παραληφθεί από

τον ΕΦΕΠΑΕ, είναι να προσκομίσει κατά την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του έργου ισχύουσα άδεια λειτουργίας.

- 40. Υπάρχει συγκεκριμένος τρόπος (π.χ. αναλογία ποσοστών συμμετοχής κάθε μετόχου) που θα γίνεται η βαθμολόγηση των προσόντων του Κριτηρίου 2/Ομάδα Α (προσόντα μετόχων) για τις νέες επιχειρήσεις με μία διαχειριστική χρήση;**

Απάντηση: Στον οδηγό εφαρμογής δεν προβλέπεται κάτι σχετικό. Συνεπώς αρκεί οποιοσδήποτε μέτοχος (ανεξάρτητα ποσοστού συμμετοχής) να διαθέτει τα προσόντα που αναφέρονται στο κριτήριο 2, ώστε η πρόταση να λάβει την σχετική βαθμολογία. Θα αξιολογηθεί εν γένει θετικά εάν οι βασικοί μέτοχοι έχουν και τα σχετικά προσόντα.

- 41. Μία επιχείρηση που έχει έναρξη δραστηριότητας την 01/06/2008 και χρήση ως 31/12/2009 πως θα ελεγχθεί για τα Οικονομικά στοιχεία;**

Απάντηση: Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον Οδηγό του Προγράμματος (παρ.12) σε περιπτώσεις υπερδωδεκάμηνης χρήσης καλό είναι να υπάρχει σε πίνακα διαχωρισμός ανά έτος (2008 και 2009 για την περίπτωση μας) των στοιχείων του κύκλου εργασιών και των κερδών προ φόρων και αποσβέσεων με κατάθεση των σχετικών αθροιστικών ισοζυγίων. Ο έλεγχος θα γίνει με τη χρήση ισοζυγίων και συγκεκριμένα : Ο κύκλος εργασιών διαχωρίζεται με βάση το σχετικό ισοζύγιο και τα κέρδη προ αποσβέσεων κατά αναλογία του κύκλου εργασιών των αντίστοιχων περιόδων. Στις περιπτώσεις των επιχειρήσεων που η διάρκεια των χρήσεων δε συμπίπτει με ημερολογιακό έτος (δηλαδή από 01/01 έως 31/12), στη στήλη κάθε περιόδου τίθενται τα στοιχεία της χρήσης αυτής από 1/7/... έως 30/6/...»

- 42. Μία επιχείρηση η οποία λειτουργεί από το 2000 με τη μορφή της Ο.Ε. και το 2010 μετατρέπεται σε Α.Ε. είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση, εφόσον συντρέχουν οι υπόλοιπες προϋποθέσεις συμμετοχής;**

Απάντηση: Είναι επιλέξιμη για χρηματοδότηση εφόσον συντρέχουν σωρευτικά τα κάτωθι:

- α) έχει εκδοθεί άδεια λειτουργίας στη νέα νομική μορφή
- β) στο καταστατικό της επιχείρησης αναφέρεται σαφώς ότι η Α.Ε. προέρχεται από την Ο.Ε. και ότι αναλαμβάνει καθολικά το σύνολο των υποχρεώσεων της Ο.Ε. ενώ επίσης εισφέρεται στην Α.Ε. το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων της Ο.Ε.

γ) οι εταίροι της Ο.Ε. είχαν κατά την μετατροπή και καθ' όλη την διάρκεια της περιόδου μέχρι και σήμερα, πλειοψηφικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου στην Α.Ε.

δ) η Α.Ε. διατηρεί το ίδιο αντικείμενο με την Ο.Ε.(ή και προσθήκη συναφούς αντικειμένου).

Γενικά, για περισσότερες πληροφορίες, για τις μεταβιβάσεις και μετατροπές επιχειρήσεων ισχύει η εγκύκλιος του ΥΠΟΙΟ 45385/ΕΥΣ7455/14-9-2009.

43. Επιχείρηση ανήκει σε περιοχή ΟΠΑΑΧ. Είναι επιλέξιμη για το πρόγραμμα εφόσον συντρέχουν οι υπόλοιπες προϋποθέσεις συμμετοχής;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον Καν. 1698/2005 στα κριτήρια ΟΠΑΑΧ υπάγονται μόνο οι πολύ μικρές επιχειρήσεις. Άρα εάν η εξεταζόμενη επιχείρηση είναι μικρή, μεσαία ή μεγάλη δεν έχει πρόβλημα επιλεξιμότητας.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση είναι πολύ μικρή, θα πρέπει να εξεταστεί η συνδυαστική εφαρμογή των 3 παρακάτω κριτηρίων:

a. ανήκει σε δημοτικό διαμέρισμα < 3.000 κατοίκους και

b. ο Π/Υ της επένδυσης < 300.000 € και

c. έχει δραστηριότητα χρηματοδοτούμενη από το ΕΓΤΑΑ,

τότε εντάσσεται στις χρηματοδοτήσεις του ΕΓΤΑΑ και όχι του ΕΤΠΑ. Αν έστω και ένα κριτήριο δεν εκπληρώνεται τότε μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ και εν προκειμένου από το πρόγραμμα «Εξωστρέφεια-Ανταγωνιστικότητα».

44. Σε περίπτωση που στην προτεινόμενη προς επιχορήγηση επιχείρηση συμμετέχει με ποσοστό μεγαλύτερο του 25% επιχείρηση η οποία έχει λάβει στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα ενίσχυση, που επίσης εμπίπτει στον κανόνα De minimis, ποιο θα είναι το ποσοστό του ποσού ενίσχυσης που προσμετράτε στον υπολογισμό των συνολικών ενισχύσεων που εμπίπτουν στον κανόνα De minimis;

Απάντηση: Σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 του Κανονισμού 1998/2006 περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας, το σύνολο των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σε μία δεδομένη επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των 200.000 ευρώ.

Η έννοια της δεδομένης επιχείρησης αναφέρεται και σε επιχειρήσεις, φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα, που συγκροτούν μία οικονομική, και όχι απλά νομική, μονάδα που περιλαμβάνει μία ενιαία οργάνωση προσωπικών, υλικών και λοιπών στοιχείων προς διαρκή επιδίωξη και εξυπηρέτηση ορισμένου οικονομικού σκοπού. Θα πρέπει λοιπόν εν προκειμένω, να δηλωθεί από την ενδιαφερόμενη επιχείρηση και θα

εξεταστεί από την χορηγούσα την ενίσχυση δημόσια αρχή, εάν υφίστανται οικονομικές σχέσεις μεταξύ των δύο επιχειρήσεων και το εάν οι οικονομικές σχέσεις μεταξύ των δύο επιχειρήσεων συνιστούν ή αναπτύσσουν ενιαίο οικονομικό χαρακτήρα και οδηγούν στην δημιουργία δεδομένης επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 2 του ΚΑΝ 1998/2006.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, ο έλεγχος της σώρευσης δεν διενεργείται αποκλειστικά και μόνο με βάση τα ποσοστά συμμετοχής μιας επιχείρησης σε μια άλλη, αλλά εξετάζεται και συνεκτιμάται από τη χορηγούσα την ενίσχυση δημόσια αρχή, κατά περίπτωση, το σύνολο των οικονομικών σχέσεων μεταξύ των δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, όπου ενδεχομένως κριθεί ότι αυτές συνιστούν ή αναπτύσσουν ενιαίο οικονομικό χαρακτήρα και οδηγούν στη δημιουργία δεδομένης επιχείρησης.

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ-ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑ – ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ»

45. Πώς προσδιορίζονται / υπολογίζονται τα όρια σώρευσης κρατικών ενισχύσεων μεταξύ των προγραμμάτων που προκηρύσσονται βάσει του Κανονισμού De – minimis (Καν. 1998/2006) και του Προσωρινού Πλαισίου Στήριξης?

Απάντηση: Σύμφωνα και με σχετική γνωμοδότηση της ΜοΚΕ και της ΕΥΣ, οι ενισχύσεις που υπάγονται στο Προσωρινό πλαίσιο στήριξης Δεν αποτελούν ενισχύσεις De minimis. Συνεπώς, για επιχειρήσεις που θέλουν να λάβουν De minimis ενισχύσεις το 2011 (π.χ. με την συμμετοχή τους στο πρόγραμμα «Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων») και έχουν ήδη λάβει ενισχύσεις κατά τα παρελθόντα έτη είτε δυνάμει του κανονισμού De Minimis είτε του Προσωρινού Πλαισίου, θα ισχύσει για αυτές η τήρηση του ανώτατου ορίου σώρευσης των 200.000,0€ για όλες τις De Minimis ενισχύσεις που ενδεχομένως έλαβε η επιχείρηση την τελευταία τριετία. Ο έλεγχος σώρευσης για τα προγράμματα De minimis μέχρι του ποσού των 200.000,0€ πραγματοποιείται μόνο με βάση τη σώρευση De minimis μεταξύ τους και όχι την σώρευση με άλλες ενισχύσεις όπως οι ενισχύσεις που εμπίπτουν στα πλαίσια προγραμμάτων που έχουν προκηρυχθεί με βάση τα όρια του Προσωρινού πλαισίου στήριξης (όριο 500.000€).

Προς καλύτερη εποπτεία του ερωτήματος παρατίθεται το ακόλουθο υποθετικό παράδειγμα:

- Έστω μικρομεσαία επιχείρηση η οποία το 2008 ή 2009 υπήχθη σε πρόγραμμα De Minimis (με όριο σώρευσης τα 200.000,0 €) και επενδυτικό σχέδιο που αντιστοιχεί σε επιχορήγηση 150.000,0€.

- Η ίδια επιχείρηση υπάγεται το 2010 σε ένα πρόγραμμα (βλέπε κάτωθι) που εντάσσεται στο προσωρινό πλαίσιο στήριξης (με όριο 500.000,0€) με επενδυτικό σχέδιο που αντιστοιχεί σε επιχορήγηση 100.000,0€.
- Η επιχείρηση αυτή ενδιαφέρεται να υπαχθεί το 2011 σε νέο πρόγραμμα De Minimis (με όριο σώρευσης τα 200.000,0 €) και επενδυτικό σχέδιο που θα μπορεί να αντιστοιχεί σε επιχορήγηση από 50.000,0€ έως 80.000,0€.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, η επιχείρηση του παραδείγματος μπορεί να λάβει το 2011 De Minimis ενίσχυση ύψους 50.000€, επειδή για το όριο σώρευσης των 200.000€ υπολογίζεται μόνον η de minimis ενίσχυση που έλαβε το 2009, οπότε υπολείπονται άλλα 50.000€ που μπορεί να λάβει το 2011 για de minimis με το νέο πρόγραμμα. Εάν όμως την de minimis ενίσχυση των 150.000€ την έλαβε το 2008 και έχει παρέλθει η κρίσιμη τριετία, τότε δεν θα συνυπολογιστεί για το όριο σώρευσης των 200.000€, καθώς δεν εμπίπτει εντός της προηγούμενης τριετίας. Στην περίπτωση αυτή η επιχείρηση μπορεί να λάβει το 2011 de minimis 80.000€ με το νέο πρόγραμμα (ή και περισσότερο), καθώς δεν θα έχει χρησιμοποιήσει καθόλου το ποσό των 200.000€. Η ενίσχυση περιορισμένου ύψους των 100.000€ που έλαβε η επιχείρηση από πρόγραμμα του Προσωρινού Πλαισίου δεν θα συνυπολογιστεί γιατί δεν είναι de minimis ενίσχυση.

Σημειώνεται ότι στα πλαίσια του Προσωρινού Πλαισίου Στήριξης έχουν προκηρυχθεί από διάφορους φορείς τα ακόλουθα προγράμματα:

1. Ενίσχυση ΜΜΕ στους τομείς της μεταποίησης – τουρισμού – εμπορίου – υπηρεσιών (Α' δράση ΕΣΠΑ)
2. Dg Lodge για αιτήσεις μέχρι 31.12.2010
3. Διαρθρωτική Προσαρμογή Επιχειρήσεων (Υπ. Εργασίας) για αιτήσεις μέχρι 31.12.2010
4. Πρόγραμμα επιχορήγησης 200.000 θέσεων πλήρους απασχόλησης με επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών, για τη διατήρηση τουλάχιστον 400.000 θέσεων εργασίας, σε επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα, του ΟΑΕΔ για αιτήσεις μέχρι τις 31-12-2010.

Θα γίνεται έλεγχος σώρευσης στα 200.000,0€ με τα προγράμματα:

- A. Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων, που απασχολούν 1-49 άτομα, εντός της οικονομικής κρίσης, του ΟΑΕΔ-ΕΚΑΕ.
- B. Διαρθρωτική προσαρμογή εργαζομένων Μικρών Επιχειρήσεων, που απασχολούν 20-49 άτομα, εντός της οικονομικής κρίσης, του ΟΑΕΔ-ΕΚΑΕ.

Γ. Διαρθρωτική προσαρμογή των Επιχειρήσεων εντός της οικονομικής κρίσης – Πρόσκληση Α : Σύνταξη κλαδικών σχεδίων διαρθρωτικής προσαρμογής Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων του ΟΑΕΔ-ΕΚΑΕ.

- 46. Το «Πρόγραμμα επιχορήγησης 200.000 θέσεων πλήρους απασχόλησης με επιδότηση των εργοδοτικών εισφορών, για τη διατήρηση τουλάχιστον 400.000 θέσεων εργασίας, σε επιχειρήσεις και γενικά εργοδότες του ιδιωτικού τομέα», εξαιρείται από τον κανόνα De Minimis;**

Απάντηση: Το συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει προκηρυχθεί με βάση το Προσωρινό Πλαίσιο στήριξης και όχι με τον Κανόνα De – Minimis.

- 46. Επιχείρηση με συνδεδεμένες και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με αυτήν θα υποβάλλει τον σχετικό πίνακα επιχορηγήσεων για το De minimis με στοιχεία όλων των επιχειρήσεων και με τι ποσοστό για κάθε μία;**

Απάντηση: Η επιχείρηση θα υποβάλλει τον σχετικό πίνακα επιχορηγήσεων με στοιχεία όλων των επιχειρήσεων (συνδεδεμένων / συνεργαζόμενων) και τελικά για τον έλεγχο του de minimis θα αθροιστούν τα ποσά επιχορήγησης της κάθε επιχείρησης ανάλογα με το ποσοστό συμμετοχής / σύνδεσης με την εξεταζόμενη επιχείρηση.

- 47. Θεωρούνται κατά την αξιολόγηση της πρότασης κέρδη, τα κέρδη περαιώσεως;**

Απάντηση: Λαμβάνονται υπ' όψιν μόνο τα κέρδη που προκύπτουν από τα λογιστικά βιβλία και όχι από την περαίωση.

- 49. Μπορεί μια επιχείρηση να λάβει μέρος στο πλαίσιο του προγράμματος «Εξωστρέφεια και Ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων» σε μια επαγγελματική έκθεση που δεν έχει διεθνή χαρακτήρα;**

Απάντηση: Σύμφωνα με τον οδηγό εφαρμογής του προγράμματος επιλέξιμη είναι η συμμετοχή σε Διεθνείς Εκθέσεις ή Επαγγελματικές Εκθέσεις υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν την προβολή νέου προϊόντος ή υπάρχοντος προϊόντος σε νέα αγορά. Επομένως είναι δυνατή η συμμετοχή σε επαγγελματική έκθεση, εφόσον βέβαια η έκθεση έχει διεθνή χαρακτήρα / προσανατολισμό και η συμμετοχή της επιχείρησης σε αυτή τεκμηριώνεται ότι συμβάλει στην επίτευξη εξωστρεφούς προσανατολισμού της επιχείρησης.

50. Ο Ελληνικός Οργανισμός Εξωτερικού Εμπορίου, δίνει την δυνατότητα σε επιχειρήσεις να συμμετάσχουν σε επιδοτούμενες διεθνείς εκθέσεις (όπως για παράδειγμα η Διεθνής Έκθεση Δομικών Υλικών Big 5 Show Dubai 2011 (21-24/11/2011)). Σε περίπτωση που ο ΟΠΕ επιχορηγεί μέρος του κόστους της συμμετοχής, το υπόλοιπο κόστος συμμετοχής είναι επιλέξιμη ως δαπάνη στο πρόγραμμα "Εξωστρέφεια - Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων" ;

Απάντηση: ΟΧΙ. Η δαπάνη αυτή δεν μπορεί να χρηματοδοτηθεί περαιτέρω διότι ήδη χρηματοδοτείται από το ελληνικό δημόσιο. Σε περίπτωση όμως που δεν υπήρχε επιχορήγηση, ο ΟΠΕ θα μπορούσε να εκδώσει τιμολόγιο συμμετοχής σε διεθνή έκθεση για τις ανάγκες του προγράμματος.

51. Προσφορές και τιμολόγιο από προμηθευτές εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ. προσφορά από εταιρεία της Αυστραλίας για την εκπόνηση μίας μελέτης) είναι αποδεκτές; Πρέπει να υποβάλλονται μεταφρασμένες;

Απάντηση: Προσφορές και τιμολόγια προμηθευτών από χώρες εκτός Ε.Ε. γίνονται αποδεκτές. Ο Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης διατηρεί το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση επίσημης μετάφρασης των προσφορών και τιμολογίων, που έχουν εκδοθεί σε γλώσσα διαφορετική από την ελληνική.

52. Υπάρχει συγκεκριμένος σκοπός που πρέπει να εξυπηρετεί η συνέργεια επιχειρήσεων ή αυτή γίνεται προκειμένου να αυξηθεί το ποσοστό επιχορήγησης τους;

Απάντηση: Καταρχήν η επίτευξη συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων αποτελεί ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά του προγράμματος κατ' αναλογία καλών πρακτικών που σημειώνονται σε πολλά κράτη μέλη της Ε.Ε. όπου η επίτευξη συνεργασιών, ακόμα και μεταξύ ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, αποτελεί συνηθισμένη πρακτική. Όμως, σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να εκλαμβάνεται ο σχηματισμός συνεργειών ως αυτοσκοπός προκειμένου κάποιος να συμμετάσχει στο πρόγραμμα ή προκειμένου να λάβει μεγαλύτερη επιδότηση. Ο σχηματισμός συνεργειών πρέπει να γίνεται εφόσον πραγματικά συντρέχουν λόγοι και εφόσον η συνέργεια θα επιφέρει συμπληρωματικά και πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα εξωστρεφούς δραστηριοποίησης για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις. Έτσι ενώ δεν υπάρχει απαίτηση για ελάχιστη κοινή συμμετοχή σε ενέργειες, θα πρέπει

να προκύπτουν προφανή οφέλη από μία επικείμενη συνεργασία. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφέρονται:

- Οικονομία κλίμακας (επίτευξη καλύτερων τιμών από προμηθευτή).
- Επίτευξη μέγιστης προβολής και προώθησης με κοινή παρουσίαση συμπληρωματικών προϊόντων διαφορετικών επιχειρήσεων.
- Προβολή και προώθηση συμπληρωματικών μεταξύ τους επιχειρήσεων (π.χ. παραγωγός-έμπορος-διανομέας).
- Μεταφορά εξαγωγικής τεχνογνωσίας σε συνεργασίες επιχειρήσεων που ήδη εξάγουν με άλλες που θα το επιχειρήσουν για πρώτη φορά.
- Ποιοτικότερη προβολή με μικρότερο κόστος (π.χ. δημιουργία ενός πολυτελέστατου διαφημιστικού εντύπου για την κοινή προβολή προϊόντων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων).
- Δημιουργία συνθηκών μελλοντικών σταθερών συνεργασιών μεταξύ επιχειρήσεων.

53. Υφιστάμενη εταιρεία με ενεργό ΚΑΔ 41.20 (Κατασκευαστικές εργασίες κτιρίων για κατοικίες και μη) επιθυμεί την προσέγγιση πελατών από Ρωσία, Ουκρανία κλπ με στόχο την ανάληψη σχεδιασμού και υλοποίησης κτιριακών έργων για λογαριασμό τους στην Ελλάδα, χωρίς να αποκλείει και την ανάληψη έργων (κυρίως σχεδιασμός και επίβλεψη κατασκευής) και στις ίδιες τις χώρες αυτές. Είναι επιλέξιμη για κατάθεση επενδυτικού σχεδίου στο πρόγραμμα Εξωστρέφεια;

Απάντηση: Η επιχείρηση έχει επιλέξιμο ΚΑΔ και με όσα περιγράφονται μπορεί να πετύχει τους στόχους του προγράμματος. Είναι λοιπόν κατ' αρχήν και εν δυνάμει επιλέξιμη εφόσον πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις επιλεξιμότητας καθώς και οι λοιποί όροι και προϋποθέσεις του οδηγού του Προγράμματος. Πρέπει επίσης να τεκμαίρεται ότι το Επιχειρηματικό Σχέδιο θα συμβάλει στην προώθηση της εταιρίας στο εξωτερικό.

54. Οι δαπάνες που γίνονται εσωτερικά από την επιχείρηση με σκοπό την δημιουργία μια νέας πατέντας (υλικά, εργατικά κλπ), αποτελούν επιλέξιμη δαπάνη για το παραπάνω Πρόγραμμα;

Απάντηση: Οι δαπάνες αυτές είναι επιλέξιμες. Το μισθοδοτικό κόστος όμως σε καμία περίπτωση δεν θεωρείται επιλέξιμο. Οι υπόλοιπες αμοιβές (υλικά, αμοιβή νομικού, κόστος αίτησης κατοχύρωσης πατέντας, κλπ) είναι επιλέξιμα.

55. Σε περίπτωση που δεν προσληφθεί εξειδικευμένο άτομο, υπάρχει υποχρέωση διατήρησης των υφιστάμενων κατά την υποβολή της πρότασης εργαζομένων για χρονικό διάστημα ενός (1) έτους από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου?

Απάντηση: Δεν υπάρχει απαίτηση διατήρησης υφιστάμενου προσωπικού (εκτός βέβαια από την περίπτωση που η επιχείρηση θα επιδοτηθεί για μισθοδοσία εξειδικευμένου προσωπικού).

56. Πως τεκμηριώνεται ο στόχος ανά χώρα ενδιαφέροντος; (για παράδειγμα αν ένας πελάτης συμμετάσχει σε διεθνή έκθεση στη Κίνα και προκύψει πελάτης από άλλη χώρα π.χ Ινδία, θεωρείται ότι έχει επιτευχθεί ο στόχος;)

Απάντηση: Πρέπει να αναφέρεται στην πρόταση η αγορά/στόχος στην οποία απευθύνεται η επιχείρηση. Πάρα ταύτα, το τελικό και ουσιαστικό αποτέλεσμα μίας τέτοιας συνεργασίας είναι η διεθνοποίηση της επιχείρησης, άρα μπορεί να θεωρηθεί ότι ο στόχος έχει επιτευχθεί υπό την προϋπόθεση βέβαια ότι πρόκειται για νέα αγορά.

57. Γίνεται δεκτή για τις ανάγκες του προγράμματος προσφορά από εταιρεία δημοσίων σχέσεων η οποία θα αναλάβει όλες τις δαπάνες προβολής σε αγορές στόχους (συμμετοχή σε εκθέσεις, φυλλάδια κλπ);

Απάντηση: Εφόσον στην προσφορά της διαφημιστικής εταιρείας υπάρχει τεκμηριωμένη και αναλυτική περιγραφή των διαφημιστικών δαπανών, μπορεί η παραπάνω προσφορά υπό τους όρους και προϋποθέσεις του Οδηγού του προγράμματος να είναι αποδεκτή.

58. Μια εταιρεία καθ' όλα επιλέξιμη με έδρα την Αθήνα, θα δημιουργήσει ένα υποκατάστημα στην Θεσσαλονίκη (πριν την υποβολή αλλά μετά την δημοσίευση του προγράμματος) για την προώθηση των εξαγωγών της στην Βουλγαρία και την Τουρκία. Είναι επιλέξιμες οι δαπάνες (πχ για υπολογιστές και λογισμικά ή για την πρόσληψη ατόμου στο marketing) οι οποίες θα γίνουν για το υποκατάστημα της Θεσσαλονίκης; Διευκρινίζεται ότι οι κύριες δαπάνες του προγράμματος, όπως συμμετοχή σε εκθέσεις του εξωτερικού κλπ θα αφορούν την έδρα της επιχείρησης. Επιπλέον σε ποια Περιφέρεια θα κατατεθεί η πρόταση;

Απάντηση: Η πολλαπλότητα τόπων εγκατάστασης είναι επιτρεπτή στην ΙΔΙΑ περιφέρεια. Κατά συνέπεια θα πρέπει να επιλέγει μια εκ των δυο περιφερειών (έδρα ή

υποκατάστημα). Ανάλογα με τον τόπο υλοποίησης, θα πρέπει να επιλεγεί και ο Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης.

59. Το κόστος μετάφρασης των οδηγιών χρήσης ενός προϊόντος ή και η μετάφραση της συσκευασίας για την χώρα εξαγωγής ή στην Αγγλική είναι επιλέξιμη δαπάνη;

Απάντηση: Ναι αν πρόκειται για νέο προϊόν / υπηρεσία ή προώθηση σε νέα αγορά. Σε κάθε άλλη περίπτωση μπορεί να θεωρηθεί λειτουργική δαπάνη και να μην είναι επιλέξιμο.

60. Επιχείρηση έχει, όπως προκύπτει από την δήλωση μεταβολών στην εφορία, ΚΑΔ 63.11.11, χωρίς να υπάρχει περαιτέρω τεταρτοβάθμια ανάλυση. Για το πρόγραμμα επιλέξιμοι κωδικοί είναι οι 63.11.11.01, 63.11.11.02, 63.11.11.03, 63.11.11.04 και εξαιρείται ο κωδικός 63.11.11.05. Μπορεί να συμμετάσχει η συγκεκριμένη πρόταση στο πρόγραμμα;

Απάντηση: Ο επενδυτής προκειμένου να συμμετάσχει στο πρόγραμμα θα πρέπει να εξειδικεύσει σε τεταρτοβάθμια ανάλυση τον ΚΑΔ της επιχείρησης, προβαίνοντας και στην σχετική διόρθωση στην ΔΟΥ. Εννοείται βέβαια ότι εάν ασκεί δραστηριότητα που εντάσσεται στον ΚΑΔ 63.11.11.05 δεν είναι επιλέξιμος.

61. Ας υποθέσουμε ότι έχουμε μία (1) ΜΕΓΑΛΗ επιλέξιμη επιχείρηση που θα συνάψει σύμφωνο συνεργασίας κοινών ενεργειών με 3 πολύ μικρές ή μικρές ή μεσαίες επιλέξιμες επιχειρήσεις της περίπτωσης (Α).

Το σύμφωνο συνεργασίας γίνεται μεταξύ της Μεγάλης και των 3 επιχειρήσεων της περίπτωσης (Α). Μπορούν ταυτόχρονα να συνάψουν σύμφωνο συνεργασίας και οι 3 μικρές μεταξύ τους;

Σε περίπτωση που η ΜΕΓΑΛΗ απενταχθεί, οι 3 μικρές εμπίπτουν στην κατηγορία (Δ) ή στην (Α);

Απάντηση: Το σύμφωνο συνεργασίας θα είναι ένα και κοινό για όλες τις επιχειρήσεις. Δεν γίνεται να υπάρχουν δύο παράλληλα σύμφωνα συνεργασίας. Σε περίπτωση που απενταχθεί η μεγάλη επιχείρηση οι υπόλοιπες τρεις Δεν θα ικανοποιούν την απαίτηση της συνεργασίας και άρα θα ανήκουν στην Α κατηγορία.

62. Αν μια επιχείρηση έχει ήδη εξαγωγική δραστηριότητα σε κάποια χώρα π.χ Τσεχία, θα πρέπει για την επίτευξη των στόχων του προγράμματος να επιδιώκει συνεργασίες με επιχειρηματικούς εταίρους που δραστηριοποιούνται σε άλλες χώρες πέραν της Τσεχίας, ή η αύξηση των εξαγωγών με νέους επιχειρηματικούς εταίρους της ίδιας χώρας μπορεί να καλύψει του στόχους του προγράμματος;

Απάντηση: Η επιχείρηση σας μπορεί να συνεχίσει να δραστηριοποιείται στην Τσεχία με την προϋπόθεση να λανσάρει νέο προϊόν ή συνεργασίες με νέους πελάτες. Η επίτευξη στόχου επιτυγχάνεται με την αποδεδειγμένη εξαγωγική δραστηριότητα (συμφωνίες ή τιμολόγια) στην Τσεχία νέου προϊόντος.

63. Ένας εκδοτικός οίκος μπορεί να εντάξει στις δαπάνες της κατηγορίας 6 «Δαπάνες Προστασίας ή απόκτησης και χρήσης πατεντών, πνευματικής ιδιοκτησίας και μεταφοράς τεχνογνωσίας» την αγορά των πνευματικών δικαιωμάτων συγγραφέων για τα βιβλία που εκδίδει και θα προωθήσει στην αγορά στόχο?

Απάντηση: ΟΧΙ. Η προτεινόμενη δαπάνη δεν θεωρείται επιλέξιμη αφού δεν είναι η πνευματική ιδιοκτησία που προσδίδει προστιθέμενη αξία σε ενδιάμεσο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας του προϊόντος, αλλά ουσιαστικά ενσωματώνεται και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του τελικού προϊόντος.

64. Μία επιχείρηση που χαρακτηρίζονταν ως ΜΕΓΑΛΗ από το 2000 μέχρι τις 15/04/2010 και στη συνέχεια από τις 16/04/2010 χαρακτηρίζεται ως ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΑ (με την μείωση του ποσοστού συμμετοχής μιας ΜΕΓΑΛΗΣ συνδεδεμένης επιχείρησης από το 50% +1 μετοχή στο 19,99% και χωρίς να ασκεί κάποιον άλλο έλεγχο). Πως τελικά θα χαρακτηριστεί η επιχείρηση για να υποβάλλει πρόταση στο πρόγραμμα;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον ορισμό της ΜΜΕ εφόσον κατά τις δυο τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις η επιχείρηση ήταν μεγάλη τότε χαρακτηρίζεται σαν μεγάλη. Η κρίσιμη τριετία που ελέγχεται προκειμένου να χαρακτηριστεί το μέγεθος μιας επιχείρησης για το πρόγραμμα "Εξωστρέφεια" είναι 2008 έως 2010. Έτσι η συγκεκριμένη επιχείρηση το 2008 και 2009 χαρακτηρίζεται μεγάλη, ενώ το 2010 μικρομεσαία. Για να χάσει την ιδιότητα της μεγάλης θα πρέπει να είναι μικρομεσαία για 2 συνεχόμενες χρήσεις. Συνεπώς η επιχείρηση παραμένει για τις ανάγκες του προγράμματος μεγάλη.

65. Μπορεί μια επιχείρηση με το ίδιο προϊόν και στην ίδια χώρα που δραστηριοποιείται ως σήμερα, να πετύχει την είσοδό της σε νέα αγορά ικανοποιώντας το κλαδικό κριτήριο. Τι εννοείτε με τον όρο κλαδικό κριτήριο;

Απάντηση: Ικανοποίηση του κλαδικού κριτηρίου, πέραν της ξεκάθαρης περίπτωσης του ίδιου προϊόντος σε νέο κλάδο, θεωρείται ότι συμβαίνει και στις περιπτώσεις εκείνες που διαφοροποιείται το target group αλλά και τα κανάλια διανομής, ακόμα και η μεθοδολογία προσέγγισης της αγοράς στόχου.

66. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη σχεδιασμού προϊόντος, η οποία υλοποιείται από την ίδια την εταιρεία που υποβάλει το επενδυτικό σχέδιο (όχι αγορά υπηρεσίας από τρίτο); Αν ναι, ποια παραστατικά απαιτούνται για την τεκμηρίωση της ενέργειας;

Απάντηση: Αν ο σχεδιασμός προϊόντων είναι ένα από τα αντικείμενα της εταιρίας ΟΧΙ διότι αποτελεί λειτουργική δαπάνη της εταιρίας. Εάν γίνει κατ' εξαίρεση (δηλαδή ο σχεδιασμός δεν αποτελεί αντικείμενο της εταιρίας) θα πρέπει οι δαπάνες ιδιοκατασκευής να μπορούν να τιμολογηθούν και στη συνέχεια να πιστοποιηθούν επαρκώς. Σημειώνεται ότι δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες αμοιβών προσωπικού και άλλες λειτουργικής φύσεως δαπάνες.

67. Τα 200€ που αναλογούν στη διαμονή αφορούν κόστος ανά άτομο / ανά ημέρα; Για πόσες ημέρες; Υπάρχει ανώτατο όριο ποσού που μπορεί να καλύψει η διαμονή;

Απάντηση: Τα 200 € είναι το ανώτατο όριο διαμονής σε ξενοδοχείο. Οι ημέρες διαμονής είναι οι ημέρες που αφορούν την εκδήλωση που προτίθεται η εταιρεία να συμμετέχει. Για τα αεροπορικά εισιτήρια επιλέξιμη είναι η οικονομική θέση.

68. Η δαπάνη ενοικίασης χώρου περιπτέρου για συμμετοχή σε έκθεση έχει ανώτερο όριο;

Απάντηση: Το ενοίκιο του περιπτέρου κατά το στάδιο της αξιολόγησης θα εξετασθεί ως προς το εύλογο του κόστους και παράλληλα θα πρέπει να συνάδει με την κατανομή του Π/Υ του πίνακα 1 σελ.21 του οδηγού εφαρμογής.

69. Στα πλαίσια του Προγράμματος «Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα το προωθητικό υλικό (φυλλάδια, κατάλογοι κ.λπ.) που θα ετοιμαστεί για συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις δύναται να είναι γραμμένο εκτός από ξένες γλώσσες και στα Ελληνικά;

Απάντηση: Το προωθητικό υλικό (φυλλάδια, κατάλογοι κ.λπ.) που θα ετοιμαστεί για συμμετοχή σε διεθνείς εκθέσεις πρέπει να είναι τουλάχιστον σε μία ξένη γλώσσα. Αυτό δεν αποκλείει την προσθήκη και άλλων γλωσσών, όπως την ελληνική.

70 Επιχείρηση που δραστηριοποιείται με την πρωτογενή παραγωγή-μεταποίηση γεωργικών προϊόντων και με παράλληλη δραστηριότητα χονδρικού εμπορίου αυτών μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη για το πρόγραμμα της εξωστρέφειας;

Απάντηση: Μπορεί να θεωρηθεί επιλέξιμη σαν επιχείρηση της κατηγορίας (B) όπου επιλέξιμες μπορούν να θεωρηθούν Υφιστάμενες και Νέες Πολύ Μικρές, Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό χώρο στους τομείς του Εμπορίου, οι οποίες:

- ταξινομούνται σε έναν από τους επιλέξιμους κλάδους του προγράμματος όπως περιγράφονται στον πίνακα των επιλέξιμων κλάδων ΚΑΔ (Παράρτημα ΙΙΙ),
- έχουν ιδρυθεί και αρχίσει την επιλέξιμη δραστηριότητά τους το αργότερο πριν την 01-01-2010, έχουν κλείσει τουλάχιστον μία πλήρη διαχειριστική χρήση, λειτουργούν αδιαλείπτως από τότε μέχρι και την ημερομηνία προκήρυξης του προγράμματος, ΚΑΙ,
- Υπό την αυστηρή προϋπόθεση ότι θα υποβάλουν προς αξιολόγηση και ένταξη εκτός από διακριτό επενδυτικό σχέδιο ΚΑΙ σύμφωνα συνεργασίας κοινών ενεργειών αποκλειστικά για τους σκοπούς του προγράμματος, με τουλάχιστον μία επιλέξιμη επιχείρηση της περίπτωσης (Α) με επιλέξιμη δραστηριότητα όπως περιγράφεται στο Παράρτημα ΙΙΙ του παρόντος.

71. Επί ποινής αποκλεισμού, η κατανομή του προϋπολογισμού εκάστης πρότασης στις επιλέξιμες δαπάνες θα πρέπει να τηρεί υποχρεωτικά την εξής σχέση:
$$\{(1)+(2)+(3)+(5)+(6)\} \geq (50\% * Π/Υ)$$

Ο φορέας της επένδυσης πρέπει υποχρεωτικά να υλοποιήσει δαπάνες που αφορούν όλες τις παραπάνω κατηγορίες ενεργειών ;

Απάντηση: Όχι. Ο φορέας της επένδυσης μπορεί να υλοποιήσει δαπάνες που αφορούν μόνο μία ή και δύο από τις παραπάνω κατηγορίες ενεργειών αρκεί το άθροισμα αυτών να είναι $\geq 50\% * \Pi/\Upsilon$.

72. Οι επιχειρήσεις των οποίων οι επενδύσεις θα υπαχθούν θα πρέπει να τηρούν τους όρους υπαγωγής για 5 ή 3 χρόνια μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης ;

Απάντηση: Οι μικρο – μεσαίες επιχειρήσεις θα πρέπει να τηρούν τους όρους υπαγωγής για 3 χρόνια και οι μεγάλες για 5 χρόνια μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης.

73. Επιχείρηση η οποία πληροί τους περιορισμούς του προγράμματος, αλλά έχει δυσμενή στοιχεία στον Τειρεσία, μπορεί να συμμετέχει στο πρόγραμμα ή αποτελεί λόγο απόρριψης της;

Απάντηση: Σύμφωνα με τον οδηγό του προγράμματος προκειμένου να είναι επιλέξιμη μία επιχείρηση θα πρέπει να συντρέχουν αθροιστικά τα κριτήρια των παραγράφων 6.2, 6.3 και 6.4. του οδηγού. Επίσης στο άρθρο 12 του οδηγού αναγράφονται όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά που είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κάθε επιχείρηση. Ανάμεσα σ αυτά είναι και μια υπεύθυνη δήλωση στην οποία δηλώνεται αν η επιχείρηση βρίσκεται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση, ή αν εκκρεμεί ανάκτηση επιχορήγησης η όχι. Αν πληρούνται λοιπόν όλα τα παραπάνω η επιχείρηση μπορεί να συμμετέχει στο πρόγραμμα.

74. Η ίδρυση θυγατρικής εταιρείας στο εξωτερικό ή οι δαπάνες ίδρυσης υποκαταστήματος στο εξωτερικό είναι επιλέξιμες στο πλαίσιο του προγράμματος;

Απάντηση: ΟΧΙ. Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες αυτές.

75. Μία εταιρία Multi-brand δημιουργεί και αναπτύσσει σήματα στο χώρο της εστίασης. Για την ανάπτυξη της εταιρείας χρησιμοποιεί ως επιχειρηματική στρατηγική τη μέθοδο Franchising και έχει τον επιλέξιμο για το πρόγραμμα της εξωστρέφειας ΚΑΔ 70.22.13.033 Υπηρεσίες παραχώρησης προνομίου franchise και παροχής σχετικών συμβουλών. Στα πλαίσια της ανάπτυξής της στο εξωτερικό και για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων αυτής της προσπάθειας, θέλει να συμπεριλάβει στο πρόγραμμα Εξωστρέφεια ενέργειες οι οποίες θα υποστηρίξουν τον πιθανό δικαιοδόχο (ελκυστικότερο προϊόν για τον τελικό καταναλωτή, καλύτερο

στήσιμο καταστήματος, αναγνωρισιμότητα του σήματος κτλ.) και ενέργειες που θα προσελκύσουν τον πιθανό δικαιολόχο. Τέτοιες ενέργειες μπορούν να θεωρηθούν επιλέξιμες για το πρόγραμμα της εξωστρέφειας?

Απάντηση: Κατ' αρχήν είναι επιλέξιμος ο κωδικός 70.22.13 - Υπηρεσίες παροχής συμβουλών σε θέματα μάρκετινγκ. Συνεπώς η επιχείρηση είναι επί της αρχής επιλέξιμη για να υποβάλει επενδυτικό σχέδιο στα πλαίσια του προγράμματος «Εξωστρέφεια – Ανταγωνιστικότητα των Επιχειρήσεων». Όμως, θα πρέπει να επισημανθεί ότι γενικά δεν είναι επιλέξιμες επιχειρήσεις τη μέθοδο Franchising. Επίσης, βάση του κανονισμού De – Minimis απαγορεύεται η ενίσχυση για την δημιουργία και λειτουργία δικτύων καθώς και η δαπάνες που σχετίζονται με αυτά.